

Ramus je! Větev, co se hýbe bez grantů

Občanské sdružení Ramus* založila parta mladých lidí z Prahy v listopadu 2009. Hlavním cílem tehdy bylo zachovat tradici letních táborů v Novohradských horách pro mladé lidi s fyzickým i mentálním postižením, které byly do té doby organizovány pod hlavičkou jihočeského sdružení Proutek. U táborů však nezůstalo – po téměř pěti letech existence je z Ramusu stabilní sebevědomá organizace, jejíž šíře aktivit se nadále rozpíná.

„Lidé, co organizovali tábory i lidé, co na táborech asistovali, si v průběhu let předávali zkušenosti a střídali se, až to dospělo do stavu, kdy vlastně nikdo z účastníků netušil, co že to ten Proutek vlastně je. Vznik Ramusu byl tak vlastně praktický, zjednodušilo se vyúčtování a celková organizace,“ vysvětluje zpětně Honza Rudolf, který je přímo jedním ze zakladatelů Ramusu a v současné době také jeho předsedou.

Energie uvolněná odštěpením Ramusu od Proutku však neskončila jen u pořádání táborů. Parta mladých lidí, která u zrodu Ramusu stála, brzy obohatila činnost sdružení o víkendové výlety či pravidelné zájmové kroužky, jako třeba kroužek vaření či kroužek hudebně-dramatický. Díky novým aktivitám se objevili i noví lidé, ať již s postižením či bez něj, kteří se do Ramusu začali zapojovat.

Za činnost ve sdružení nebyl v té době nikdo placený, veškeré aktivity se pokryly z účastnických příspěvků či občasných darů. Ramus si tak mohl dovolit pro neziskovou organizaci nebývalý luxus – peníze neřešit vůbec, či jen velmi minimálně. Vše fungovalo na principu dobrovolnosti, vše vznikalo samo od sebe a jaksi mimoděk – jako například krátké filmy z akcí, které se postupně ukázaly být poměrně úspěšnou formou propagace i komunikace.

Pomáháme si navzájem

„Stejně jako letní tábory, i naše víkendové výlety měly a mají vždy nějaké téma, příběh, kterému se věnujeme a který prožíváme. V roce 2008, ještě předtím, než oficiálně vznikl Ramus, začaly v televizi ve velkém běžet kuchařské show a někoho napadlo, že bychom si mohli udělat show vlastní. Uspořádal se výlet, na kterém jsme vařili a natáčeli se u toho. Vznikl krátký film, který měl ohlas nejen u účastníků, ale i u rodičů či přátel. Od té doby vzniklo několik dalších filmů, na kterých lidé mohou vidět,

jak fungujeme a co děláme,“ komentuje bohatou filmotéku Ramusu Hynek Trojánek, který má na starosti propagaci organizace.

Možná právě filmy a fotky z akcí, které Ramus na svých internetových stránkách pravidelně zveřejňuje, pomáhají nově příchodícím asistentkám a asistentům zbavit se případných obav z toho, kam vlastně jedou a co je tam čeká.

Pro značnou část *asistentujících* totiž Ramus zprostředkovává vůbec první setkání s lidmi s postižením. Na tomto prvním setkání si Ramus zakládá – asistentky a asistenti samozřejmě mají dostatek základních vstupních informací, nicméně žádným oficiálním zaškolením neprocházejí. Jsou hozeni do vody a je z velké části na nich, jak se v různorodé skupině několika desítek lidí orientují a nakolik se aktivně zapojí. Na akcích Ramusu si přitom pomáhají dle potřeby všichni navzájem, není to tak, že by měl *někdo někoho na starost*.

„Možností, jak spolu mohou lidé

s postižením a bez něj komunikovat a prožívat společný čas, je nekonečně mnoho a přišlo by nám škoda někoho omezovat a říkat mu, co přesně by měl či neměl dělat. První setkání s Ramusem tak může být náročné, na vícedenních akcích se proto každý večer snažíme o společné intervize, v rámci kterých reflektujeme uplynulý den a snažíme se tak zamezit případným nejasnostem,“ komentuje proces začleňování nových asistentujících Jitka Svobodová, která zodpovídá za průběh vícedenních akcí.

Jemně fialová revoluce

Princip absolutní dobrovolnosti, na kterém Ramus několik let stál, vzal do jisté míry za své 11. listopadu 2013. Ten den Ramus zveřejnil na svých internetových stránkách text s názvem *Jemně fialová revoluce v občanském sdružení Ramus*.

„Šlo o to, že aktivity Ramusu se přirozeně neustále rozšiřovaly a dosavadní značně chaotická struktura začala mít na Ramus neblahý vliv. Tváří v tvář zániku proto padlo rozhodnutí vytvořit provozní skupinu, která se bude starat o základní chod Ramusu. Aktuálně čítá tato skupina deset lidí. Každý z nich zastává konkrétní pozici, za kterou je zodpovědný, a v jejím rámci vykonává činnost, za kterou je symbolicky finančně ohodnocený,“ komentuje nedávné události ve sdružení Hynek Trojánek.

Kromě této změny však Ramus také částečně předefinoval své cíle. Kromě cíle hlavního, tedy pořádat akce pro

Ramus často chodí mimo vyznačené cesty (z archivu)

mladé lidi s postižením i bez něj, přibyla i zmínka o tom, že chce být co nejméně závislý na grantových a dotačních systémech.

„Jestli jsme dříve neřešili granty proto, že jsme peníze jednoduše nepotřebovali, teď je neřešíme z jiných důvodů. Chceme být v co nejvyšší možné míře soběstační a silně vnímáme zátěž a závislost, ke které mohou v konečném důsledku granty vést. Zároveň víme, že dostatek peněz sám o sobě neznamená vítězství. Finanční prostředky aktuálně získáváme od několika dárců, se kterými komunikuje naše fundraisérka. Kromě toho se snažíme pronajímat naši dodávku, kterou jsme získali díky benefičnímu koncertu. Na konci června se letos uskutečnil druhý ročník benefičního běhu pro Ramus Ramaton. Nevyužívání grantů nás nutí vydat se neznámou, trnitou, ale o to dobrodružnější cestou,“ vysvětluje postoj Ramusu Trojánek.

Nezapomenout na cíl

S odstupem několika měsíců reflektuje provozní skupina Ramusu, co vše výše popsané změny přinesly. Reorganizace dovoluje Ramusu rozšiřovat aktivity: od září 2013 probíhaly v rámci projektu „humr“ čtyři vycházky nejen za kulturou do měsíce, v létě 2014 se uskutečnil kromě dvou letních táborů i jeden minitábor a jeden roadtrip do zahraničí – téměř všechny akce jsou již obsazené. Kromě klasických víken-

1. Ramus je platforma pro společné setkávání a aktivní využívání volného času mladých lidí s postižením i bez.
2. Ramus je snaha být co nejméně závislý na grantových a dotačních systémech.
3. Ramus je cesta, jak bořit zažitě předsudky a inspirovat jednotlivce i organizace kolem sebe.

dových výletů začíná Ramus pořádat také drsné víkendové výlety pro starší účastníky a účastnice akcí... Více a více se mluví nejen o projektu pojízdné kinokavárny, ale i o chráněné dílně či chráněném bydlení.

Změny v organizaci však přinesly i několik změn negativního charakteru. Hynek Trojánek vysvětluje, jak je provozní skupina vnímá a řeší: „Vytvoření provozní skupiny nevedlo bohužel jen k takzvanému zefektivnění, ale i k částečnému odtržení. Nadále však usilujeme o to, aby se do našich aktivit mohl zapojit, kdo a jak chce. Porady provozní skupiny můžete navštívit, zápisy z porad zveřejňujeme na našem webu, snažíme se o absolutní transparentnost. Lidé mají možnost se plně zapojit do příprav akcí, které jsou páteří Ramusu a na kterých je jedno, kdo je v takzvané provozní skupině, kdo je v jakém zdravotním stavu, kdo je jak v čem úspěšný... Díky Ramusu se lidé potká-

vají, diskutují, zažívají společné situace, inspiroují se. To je cíl Ramusu, na který nezapomínáme. To je to podstatné, co děláme. A co je zároveň zcela mimo naši kontrolu,“ směje se Trojánek.

Ramus je

S výše uvedeným souvisí nový web, který Ramus spustil na konci května. Po letech užívání adresy www.ramus-os.cz se Ramus přestěhoval na hravou doménu www.ramus.je. Hynek Trojánek to komentuje stručně: „Často se nás lidé ptají, co Ramus dělá, jak funguje, co to vlastně je, ten Ramus? Po mnoha marných pokusech o vysvětlení a definici víme jistě snad jen to, že Ramus je. Ramus prostě je. A to není málo! Jaký přesně je, to at si dosadí nebo vymyslí každý sám...“

Jak vidno, konstantní sebereflexe vlastní činnosti je pro Ramus téměř stejně důležitá jako činnost samotná. Ramus má tak co nabídnout nejen mladým lidem s postižením či bez něj, ale i malým organizacím a uskupením, které často řeší problémy podobného typu. Ramus se snaží přinášet do zdejšího neziskového sektoru témata a otázky, kterým se nevěnuje příliš pozornosti. Bude určitě zajímavé sledovat, s čím a jak se Ramus bude prát v budoucnu.

Více informací: na www.ramus.je

Hynek Trojánek

*Ramus v latinském jazyce = větev

Barma je země úsměvů

SIMPatická kavárna slaví

www.simpaticka-kavarna.webnode.cz

SIMP je neziskovka, která v Praze působí již více než deset let. Z původní Společnosti pro integraci lidí s mentálním postižením vyrostla organizace, realizující se prostřednictvím svého motta: **Solidarita – Integrace – Motivace – Podpora**.

SIMP pomáhá několika cílovým skupinám při uplatnění na trhu práce – nabízí komplexní systém podpory pro úspěšný vstup do zaměstnání, provozuje tréninkovou dílnu *Workroom*, poskytuje poradenství pro firmy a organizace v otázkách rovných příležitostí na trhu práce, podporuje integraci lidí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných základních a středních škol. Více informací: www.simp.cz

Jeden z neúspěšnějších projektů je SIMPatická kavárna – MÍSTO KAM SE CHODÍ, která letos oslavila již 5 let provozu. Kavárna je také tréninkovým pracovištěm pro lidi s mentálním handicapem, nachází se v lokalitě: Praha 1 - Malá Strana, Vlašská 10, v létě má prodlouženou provozní dobu.

V příštím roce se připravuje společný projekt Společnosti DownSyndrom CZ a SIMP – více informací přineseme v listopadovém vydání PLUS21.